

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos petisors egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petisora 40 fillér.

Feltámadás.

A természet legyőzte a halált és életre kelt mindent, ami a tél jeges sírijában elvult temetve; ami néma és komor volt, most hallatja hangját, a téli álmából felébredt természetben.

A „Feltámadás” szava diszeleg a föld fölött s minden, a miben élet és lehelet van követi parancsolatát.

A halál leplét a remény zöld takarója váltja fel réten és mezőn.

Megujulnak a fák, virágok, fű és virágillattal telik meg a levegő, márdárdallal az erdő.

Egy hosszú álom után életre ébred minden. A tél által megdermesztett természet feléled a tavasz fuvalatára; a verőfény visszacsalja a költöző madarat s ezeknek éneke tölti be az erdők, mezők némaságát; a feltámadás vidám képe tárja fel a komor természetet.

A feltámadás maga az élet, az új élet, az öröm és boldogság.

Neked, emberfiának sem szabad viszsamaradni, neked is szól a parancsolat, hogy: *Ébredjél!* Vesd el ami merev bilincsekbe szoritott, ami elhidegítette, megbénította lelkedet. Dobjál el minden gonoszat, rosszat, alagsat és gyarlót, mindent ami elzárta előled az utat a jóhoz. Támadjon fel kebledben az emberiség, az egymás

iránti szeretet virága, melyek széppé teszik életedet.

Fakadjanak szívében a nemes és jó cselekedeteknek bimbói, hogy azok áldott gyümölcsöket teremjenek a haza, az emberek javára és boldogítására.

Támadjon bennünk a hit, mely drágább minden földi kincsnél, mert megtart, megerősít és megvigasztal.

Támadjon fel bennünk a remény, mely fátyolja a gyöngének és elűzője a kétségbeesésnek.

Támadjon fel azokban a szeretet, akiknek a szívében a szeretetlenség és gyűlölködés gonosz szelleme lakozik. Szeressük egymást; segítsük egymást, értsük meg egymást, legyünk jóakarattal minden felebarátunkhoz.

Támadjon fel bennünk a hazaszeretet, mely mindnyájunk kebledben szunnyad, csak fel kell ébreszteni.

Üres a kebel a szeretet nélkül és gazdag ezzel.

Lelkünkben sokszor halljuk a feltámadás szövegét a jóra és nemesre; aki ezután a hang után indul, annak utja a boldogság édenébe vezet.

A Megváltó, ki érted szenvedett ember, hogy megszabadítson a bűntől, meghalt, hogy legyőzze a halált; ma feltámadott, hogy életet adjon.

A feltámadás ünnepe legyen példa arra, hogy a világ gyötrelmei nem vehetnek diadalt azon, aki tűr, szenved és bizik, aki a fájdalom napjai-

ban hittel emeli fel szeméit, mert meglátja a szabadulást; hogy a mások szenvedését enyhíteni boldogság, másokért szenvedni dicsőség és diadal.

És ha megszállna a kishitűség, úgy egy egy pillantás emlékeztessen arra, hogy minden telre következett a feltámadás tavasza.

Ifjaink garázdálkodása.

Szégyenpir futja el arcunkat, de be kell vallanunk, hogy az elmúlt napokban lefolyt sorozás alkalmával, szomorú tapasztalatokat kellett szereznünk ifjuságunk neveletlen, orcátlan, gaz viselkedéséről, melylyel az egész városban uton, útfélen találkozunk.

Tudjuk mérlegelni a sorozás szülte kedélyállapotot és hangulatot, hisz ez mindenütt így van, de nem hallgathatjuk el azt, hogy az egész járásból a jelenvolt állitasköteles ifjuság oly garazda viseletet nem tanusított, mint épen a mi hős ifjaink.

Állandó rovatot kellene nyitnunk az utcai vérekedések, megbotránkozató orcátlan viselkedések, duhajkodások és szurkálásokról.

Oda jutott már ifjaink erkölcsi viselete, ahol gátat kell emelni a továbbiakra, mert oly gyenge lábunk állunk, hogy a bűn súlya alatt össze kell roskadnunk.

Hisz a nemrég mult választási moz-

✧ T Á R C Z A ✧

Husvétkor.

A „Tapolczai Lapok” eredeti tárczaja.

Az alkony lassan, némán terjed;
Bevonva völgyet, rétet, berket.
Felül a csillagok világa
Szelíden pislant le a tájra
S míg elülök álmodozva,
Keleti szellő zúg zokogva . . .
Valami fősír bús dalában:
. . . Nincs hit, erény e nagy világban.

Félének zsihongás éri lelkem
Es rut világom elfelejtén . . .
A multba szállok röpve vissza,
A mult, az szenttelen, az tiszta . . .
Ha bűne volt, vakságba tette,
Nem hajolt még a szeretetre,
Tombolt a nyers erő szívében
S dörén hit még pogány hitében.

De jött a próféták királya,
Örök jószág rezgett szavába . . .
Zord télidő tavaszra váltott,
Nyomába nyíltak vadvirágok.
S hol vétek élt erényt tiporva,
Erény jutott ott diadalra . . .
S a bűn nyomába szertefoszlott,
Pogány istenség — mind leomlott!

. . . S mint révedezve széjjelnézek,
Nem látok mást, mint lomha éjet . . .
Melyben csak sötét bűn tanyázik

S erény fáján — vétek virágozik!
A hit, az felénken megbuvik,
De a hitetlen följobb kuszik!
S megtépik azt, ki szót emelve,
A vétket leálczázni merte!

Ki többet öl, az megy előre . . .
Holttesteken — a begyűtőre.
És ott magának trónt kovácsol,
Megittasulva hatalmától.
S ki nem jár rejtett, tiltott uton,
S ki nem ölt álszint hazug módon,
Azt csak csalódás átka várja —
És sirig tartó Golgothája.

Bágyadt szememre álom szállott,
S feledtem oszt' e rut világot . . .
Már szürkület kélt künn a tájon,
Hogy szertefoszlott bűvös álomom.
Rozsás kelet már pirban égett,
Mely előzőnlé a vidéket.
S kívülről a harang bezugott:
Higyjél, Imádkozz! . . . Föltámadott!

Láng Jenő.

Harangzúgás.

Misére harangoznak husvét vasárnap reggelén. Ájtatosság lopózik a szívekbe e szent ünnepnapon. . . itt a virágfakasztó, illatos tavasz.

A jászhegyi nagy utcán ünnepiesen felcicomázott emberek sietnek a templom felé. Suhogó lilaszin vagy fekete selyem ünnepelőben lépkednek mereven az aszonyok; a

gazdák is fekete dalmányt, magas száru csizmat öltöttek. A lányok virágbokrétával, imakönyvvel a kezükben, egy csoportban mennek, lesütik a szemüket, a világot se tekintenek föl, pedig tudják nagyon jól, hogy a legények nyomon követik őket. De hát nem szabad hátránézni, mit szólnának a többiek? Az ünnepies komolyságot egyszerre halk kacagás szakítja meg. A legények kezdik a nevetést, a lányok is mosolyognak. A nagy utca egyik háza előtt, kis padon üldögél egymagában egy öreg anyóka.

Nézd csak Koltai Jucikát, hogy kicicomázta magát a lelkem, — mondja Juhász Pista, a legderekből legény. Várja a vőlegényét, a hűtelent, aki megígérte neki, hogy visszatér husvét vasárnapján, kerek hatvan esztendő előtt. Az anyóka meg csak ül nyugodtan a helyen, mintha nem is látna a gúnyolódó, vihogó népséget. A lányoknak megnevésedik a szeme, amint a fonnyadt, rancos arcba néznek, — szegény Jucika, várja, várja a vőlegényét! Ismét megszólal a harang szava, a hívők meggyorsítják lépteiket és néhány pillanat múlva csöndes a nagy utca, a kacagó, pajkos fiatalság komoly arccal, ájtatos lélekkel foglalja el helyét az Isten házában.

Koltai Jucika immár hatvan esztendeje mulasztja el az istentiszteletet husvét reggelén; hogy is menne a templomba a jegyese nélkül, már csak megvárja Jancsit, megígérte, hogy visszajő husvét vasárnapján — és Jucika megvárja, akármikor jó is!

Szép tavaszi nap volt, szakasztott olyan,

galmak képei, a napirenden levő verekedések elég bizonyítékai az elzülésnek.

Valóban csak elzülésnek minősíthetjük rakocántlankodó ifjaink viselkedését. Ime az elmúlt napokból néhány kép.

A sorozó bizottság előtt megjelen, ott többszöri és erélyes figyelmeztetésre sem viselkedik tisztességesen, sőt egyesek Isten káromlásra, vad viselkedésre vetemednek.

Egy másik felszólít egy idegen ifjut, hogy bort fizessen számára, aki vonakodik ezt tenni, ekkor szur, gyilkos szándékkal. Nyílt utcán, fényes nappal, szemérmes sértő viselet és trágár beszéd közben, él az állatok szabadságával. Békés polgárnak utját allja, fényes nappal és este. Ordít szemérmes dalokat minden időben. Rendez ablakbeverést éjjel és világos nappal stb. stb.

És mindezt teszi akadálytalanul, büntetlenül. Igen, mert ha kellő szigorral büntetnék a felsoroltakat, úgy nem terjedne a sülyedés napról-napra. De hány eset van, amit e helyütt nem is említhetünk.

Meg kell mindezt akadályozni, mert ha a baj már gyökeret vert, úgy orvoslása lehetetlen, vagy hosszú kitaró munkát igényel. Praeventív intézkedést kell tenni e bajok elhárítására. Ez volna elsősorban a teendő.

Gondoskodják a községi elöljáróság, hogy vásár- és ünnepnapokon az utcai csoportosulásnak, a pénze való játéknak elejét vegye. Az utcai rendetlenkedőket figyelmeztesse és esetleg, ha szükséges lezárassa. Nem szabad különösen megengedni a pénzre való játékot, mert ez szülője a verekedéseknek, éjjeli lármanak és más egyéb bűnnek.

A város öt rendőrt tart. Tessék azokat a község utcáira felügyelet céljából felváltva kirendelni, de azok feleljenek is meg hivatásuknak, mert

az mégis csak nagy ironia, hogy épen a legtöbb rakocántlankodás a főutcán vagy a városháza előtt történjék meg. Ha ez sem elég, úgy tessék a városnak a csendőr segítségét is kérni, de mindenáron azon kell lenni, hogy a jelenlegi szomorú állapotok, a melyek csak így orvosolhatók, megszűnjenek.

Hozzánk érkezett többszöri panasz után iparkodtunk a dolgot kellőleg megvilágítani. De mint egy panaszosunk azt elbeszélte, a rajta többször esett sérelem mindezek után sem orvosoltatt s így kénytelen leendő a tapolczai, már úgy is hirhedt állapotokat egy fővárosi napilapban leírni és arra a belügyminiszter figyelmét felhívni és intézkedését kérni.*)

H I R E K.

Mélyen tisztelt olvasóinknak és munkatársainknak boldog husvétii ünnepeket kívánunk.

Az 1904. évbéli állításhadkötelesek sorozása mint az a honvédelmi miniszternek a vármegyéhez küldött rendeletéből kiténik, május hó 24-étől június hó 28-áig fog megtartani.

Épül a balatonparti vasut. Az annyira óhajtott, Veszprémből Tapolczára vezető balatonparti vasut építését már a legközelebb megkezdik, amelyet úgy fognak építeni, hogy a vonatok a 81 kilométer hosszú vonalon óránként 45 kilométer gyorsasággal közlekedhessenek. Sokszor hallottuk már e hirt, vajjon az ige testet ölt-e, az a jövő títka, bárha ezáltal ne csalódnánk a szárnyra kelt híresztelésekben.

Szőlősgazdák érdeke. A Balatonvidék bortermelő gazdáira nem közömbös hír, hogy Tallián földművelésügyi miniszter utasította a budafoki pincemesteri gazdaság igazgatóságát, hogy a bortermelő közönségnek szaktanácscsal szolgáljanak. Utbaigazítás adandó a borkezelésre, borkezelési gépek, és eszközök felől, pince és borház építésére vonatkozólag. A pincemesteri gazdaság ezenkívül ambuláns tanítómestereket küld ki és szaktanárai a téli folyamatos gazdasági

*) Véleményében osztozunk, a jelenlegi állapotok igénylik is a szigorú és gyors intézkedést.

Szerk.

kurzusokon szakelőadói feladatokat vállaltak.

Közlekedés a Balatonon A Balaton-tavi gőzhajó részvénytársaság március hó 20-án megnyitotta a rendes közlekedést. Boglár és Révfülöp állomás között naponta kétszer közlekedik oda és vissza. Siófok és Balatonfüred állomás között áprilisban minden szombaton, vasárnapon, és ünnepnapon fog közlekedni a személyszállító hajó. Az induló idő Siófokról mindenkor 11 óra délelőtt, Balatonfüredről pedig 3 óra 30 perckor délután. Egész uszályrakományra terjedő rakományokat az összes állomásokról a Balaton bármely pontjára felvesznek szállításra. Kirándulók és nagyobb társaságok számára előleges bejelentés után külön hajók állnak rendelkezésre.

A kritikus napok. Falb Rudolf, akinek jóslásai oly sokszor beváltak és oly sokszor nem váltak be, már örök álmát alusza ugyan, de a híres időjóslo kalendáriuma túlélte őt s ennek épen most jelent meg ez év második felére szóló része. A tanár elhunytával fia, Falb Ottó folytatja atyja művét s szerkeszti a naptárt tovább. A naptár szerint t. elsőrangú kritikus nap lesz szeptember 9. Továbbá legelsőrangú kritikus napok erősségi fokuk szerinti sorrendje: október 9., augusztus 11., november 7. és július 13. Másodrendű kritikus napok: december 8., december 22. és augusztus 25. A harmadik fokba csak egy kritikus nap jut, július 27. A nyárra szóló jóslás ugyancsak kellemetlen: eszerint a nyár általános hűvös és nedves lesz. július első harmada borús és esős és a hőmérséklet alatta marad a normálisnak. A második harmadban kissé emelkedik a temperatura, az idő száraz és derült lesz, azonban az utolsó harmadban ismét beáll a borús és hűvös idő, mindamellett normális hőfok mellett. Augusztus hónap első felében a temperatura általában a közepes alatt marad, az idő hűvös sok esővel. A hónap második felében a hőmérséklet a normális fölé száll és csak a hónap végefelé sülyed megint. Szeptemberben átlagosan közepes marad a hőmérséklet, az idő szerint tehát hűvös lesz. A csapadékok kevés. Az év hátralevő hónapjai is borúsak és enyhék lesznek általában.

Tájékoztató a katonai iskolákról. A m. kir. honvédelmi miniszterium a cs. és kir. hadseregbeli akadémiákba pályázók részére szükséges összes tudnivalókat tartalmazó tájékoztatót állított össze, mely a magy. kir. honvédelmi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál díjtalanul kapható. A intéz-

mint a mai. Nagyszombaton délben beállított Koltai Jucikához Nagy Jancsi, a jegyese.

— Elmegyek, Jucikám lelkem, Diósdra, a keresztapámhoz.

— Már hogy menne kend, Jancsi, — szól Jucika, — hiszen holnap, ünnepkor csak nem megyek egyedül a misére!

— Visszajövök, Juci, holnap reggel, együtt megyünk a templomba és hozok neked piros szalagot is a „kis boltos“-tól.

Jancsi el is ment Diósdra, hiába kérlete Jucika, hiába. Befogta két tüzes lovát s mint a szélvész röptült a könnyű kis szekér. Juci a kapuból nézett a jegyese után, integetett a kendőjével és nézte, nézte a kocsit, mely csakhamar eltűnt a szem elől, sűrű porfelhőt hagyva maga után.

Az öreg Koltai aggódva csóválta a fejét, — nem szeretem, hogy Jani épen a két tüzes csikót fogta be a szekérbe, nincsenek még betanítva a lovak, nem szokták még a jármot.

Jucika olyan volt egész nap, mint a párját vesztett madár. Hangja se hallatszott, úgy járt kelt, mint akit valami nagy bánat ért. Másnap reggel, alig hogy megvirradt, felkelt és tett-vett a ház körül. Nagy nehezen eltelt az idő és Jucika az öltözködéshez látott. Felvette szép hófehér ünneplő ruháját, a haját két ágba fonta, a nyakába égszínkégyöngy-sort akasztott, azután vette az imakönyvét és egy rozsmaringbokkrétát — amit majd Jancsi kalapjába fog tüzni — és kiült a ház elé a kis padkára. Minden neszre összeresztent, ha kocsizörgést hallott, fölugrott, leste, nem-e Jancsi jött, aztán csalódottan ült vissza he-

lyére. Nem, nem ő volt az. Megszólalt a kis harang, misére hívja a hívők seregét. A falu népe a templomba megy. Mind ott mennek el Jucika előtt, mindenkinek van hozzá egy barátságos szava, szeretik, hiszen szelíd, jó leány, nem vét a legyek se. A lánypajtásai hívogatják — gyere már Juci a templomba, még elkésed a tisztelendő ur prédikációját.

— Nem mehetek, — felel Juci komoly hangon — várom Janit, Diósdra ment tegnap, de megígérte, hogy eljön értem s együtt megyünk a misére.

Az öregek is templomba mentek már, ott hagyták Jucikát.

— Csak hadd várjon — mondja boszusan az apja, — csak hadd várjon, ha oly makacs.

Jucika már alig bir vesztég maradni a türelmetlenségétől. Haragszik Janira, — már hogy is van lelke ilyet tenni, minden lány már benn van a templomban, csak ő nem, de hát csak nem mehet be most már szegyzemre egyedül, inkább nem imádkozik, nem ő! Szegény kis lány, majd hogy sirva nem fakadt bánatában, annyira sajnálta önmagát.

Egyszerre csak kocsizörgés hallik. Juci örömtől ragyogó arccal ugrik föl, elfelejtett most már mindent, haragot, boszúságot, mindent, csak hogy itt van az a csunya Jani!

A szekér lépésben közeledik, a bakon egy fehérbajuszu öreg ember ül. Juci odaszalad hozzája és rémült hangon kérdezi.

— Mi az, mi történt, Mihály bácsi, hol van Jani?

Mihály bácsi csak bólint a fejével, a sze-

méből két nehéz könyccsepp szívárogo alá, de szólni nem bír. Ekkor Juci hirtelen észrevesz a szekér fenekén valami hosszú fehér tárgyat, kendővel van letakarva.

— Jucika hugom, baj történt, — szól Mihály bácsi.

Jucika lerántja a leplet és ott fekszik Jani, az ő mátkája, összeroncsolt fővel, holtan. . . Ép akkor szólalnak meg újra a harangok, — bekesség a szivekben, a Megváltó föltámadt.

Mihály bácsi a megrémült népek elbeszélte, hogy mikép történt a szerencsétlenség. Amint hajnalban idetörekszünk, Jancsi meg én, egyszer csak elénk toppan egy idegen lovas, azt hiszem, a földesur fia volt, a csikók hirtelen hátrahőkölnek az ijedségtől és nekirohantak egy bükkfának, a szekér fölfordult, én oldalt buktam le, a szegény Jancsi öcsém azonban alája került és a nehéz kocsi agyonnyomta.

Jucika könnyen viselte el az iszonyu csapást, mert egyszerűen nem hitte el, hogy a jegyese meghalt. Mikor a temetésről hazajöttek, neki állt sütni, főzni, mert hisz hazajön ebédre Jani. . . És így maradt ez mind végig, nem volt semmi baja Jucikának, olyan ép volt annak az esze, mint akármely más emberfának, csak éppen azt nem hitte el, hogy az ő Janija meghalt. Évről évre, husvét vasárnap reggelén felöltözött ünneplő ruhába és hűen várta a kapu előtt Janit. Teltek, multak az évek, a lánypajtásai mind férjhez mentek, az öregek elhaltak és Juci még mindig várta a jegyesét. Az arca ráncos volt már, mint az ősi falevél, a haja hófehér és még mindig Jucikának nevezte a falu apraja-nagyja. Ma különösen vidám kedvben várja Janit a

kedés már csakugyan elodázhatatlan volt, mert a magyar közönség a cs. és kir. hadsereg iskoláiról eddig a legnagyobb tájékozatlanságban volt.

Az olasz borvámklauzula a képviselőházban. A képviselőház pénzügyi bizottságának egyik múlt heti ülésén többször szóba hozták az olasz borvámklauzula ügyét, mire Hyeronym Károly kereskedelmi miniszter a többiek között a következő nyilatkozatot tette: Megnyugvással látja, hogy az ideiglenes olasz szerződés anyagi tartalma ellen alig emelkedett kifogás. Az olasz szerződést az előző kormány epen a borvámklauzula miatt mondta föl s most valóban sikerült a klauzulát minden ellenszolgálat nélkül kiküszöbölni a szerződésből. Ez az ország anyagi hasznára válik. A kormány nem azért fáradozott, hogy a végleges szerződésbe a borvámklauzulát ismét felvétesse: ez ki van zárva.

Hazafias ünnepély. A tapolczai kath. legényegylet március 27-én saját helyiségében igen sikerült ünnepély keretében ünnepelte meg az 1848. március 15-iki események emlékét. Programm volt: Megnyitó tartotta Kéry Elek; 2) „Nemzeti dal” szavalta: Buchberger J. 3) „Kik voltak a honvédek?” Szavalta: Anda Gyula; 4) „Március 15.” felolvasás, tartotta: Szabó József tanító (Raposka); „Világosnál” szavalta Csonka Lajos; 6) „Szabadságharc” történeti elbeszélés felolvasa: Szabó József a szerző; 7) „Vándor legény” szavalta: Sárdy K. 8) Bezáró beszéd tartotta: Kéry Elek. A szereplők mindannyian igen sikeresen oldották meg feladatukat, de minden bizonynyal koronája volt az ünnepélynek és nagy elismerésre talált Szabó Józsefnek beható tanulmányra valló és feltűnést keltő felolvasása a március 15-iki eseményekről és humorisztikus ötletekben gazdag történeti elbeszélése.

Szőlőlevélből készült bort találtak fel a franciák. Erről a „Leipz. Tagebl.” a következőket írja: Ebből a találmányból hektáronként 300 frank hasznot huzhatni. Délfrancia országban a festőanyagtartalmu szőlőfajok leveleit árusítják, amelyekből könnyű a boréhoz hasonló festőanyagot kivonni. 100 kiló *Alicante* szőlőlevélből 10 frank árát huzhatni ki. Ezzel a festőanyaggal hektoliterszámra készül a vörösbor a cukrozott borokból. Sőt még *albor* is készül oly módon, hogy egyszerűen összeerjesztik az vizet, a cukrot és a szőlőleveleket, a mely utóbbiak a szőlőt pótolják. Nemsokára tehát lesz szerencsénk a szőlőlevélbort élvezni. Maholnap mindenből készül bor, csak szőlőbogyóból nem. Ez a hír önkénytelenül eszünkbe juttatja Vöröshegyi Dávid földes urat, a ki Tojáss gazdatisztjét arra utasítja, hogy birkákkal etessen

vén anyóka, fehér ruhát öltött ismét, fonyadt nyakába égszínké gyöngysort akasztott, mert szereti ám Jani, ha a mátkája csinos és takaros. A kezében rozmarinbokréra és várja a mátkáját boldog mosolylyal, rancos arccal, — úgy, mint akkor. Különös ellentét képez a hófehér hajú, tiszteletreméltó öreg asszony a cifra, kis lányos ruhában. Ma azonban valami titokszerűség ömlik el egész lényén, — hogyne, hiszen már egész biztosan eljő érte Jani, egész biztosan. . .

Vége a misének, a hívők vidám arccal, emelkedett hangulatban tudolnak ki a templomból. Amint Koltai Juci háza elé érnek a lányok, mert most ők mennek elől, elküldi magát az egyik — ni a Jucika elaludt. Az ám, elaludt örökre, elment oda, ahol mindnyájan egyesülünk szereteteinkkel, elment oda, ahol megláthatja végre a jegyesét, az oly rég várt Janit. Hatvan évig várt reá, mivel azonban még se jött érte, elment oda, ahol mindig nyílnak a virágok, ahol nem kell elválnunk attól, akit szeretünk, soha, soha. . .

Megszóal a harang, mély, buzgó szava betölti az illatos, tavaszi levegőt, majd elnémul. Egy ezüst csengésű piciny harang szava váltja fel a mély, zúgó harangbúgást, panaszosan rezegnek a hanghullámok a levegőben. . . meghuzták a lélekarangot. . . a feltámadás napján meghalt valaki.

Davidovits Margit.

gyaluforgácsot és hogy az szénának lássék, rakasson a birkák szemére zöld pápaszemet.

A tapolczai ifjusági Önképzőkör könyvtárának gyarapodása. Az olvasás által a szív és lélek nemesedik, művelődik s emelt kellemes, szórakoztató és tanulságos könyvek az ifjakat sok rossztól megóvják. Ezen okok vezették az Önképzőkör lelkes elnökét — dr. Szücs Arnoldot — arra, hogy a máris szép könyvtárt újabb hasznos és szórakoztató művekkel gyarapítsa. A napokban 100 új kötet könyvvel gyarapodott a könyvtár. S mint halljuk, az ifjuság szeret olvasni. Csak rajta; hisz a jó könyvek olvasása által a hasznost a kellemessel egyesítik. A kör felvirágzása a tevékeny elnök vezetése alatt igen szépen halad.

A tartalékosok öröme. Minden április havában a közös hadseregben és a honvédségnél megkezdik a tartalékosok behívását s tizenhárom napi fegyvergyakorlaton vezetik be őket a hadi tudományok csodálatos miszteriumaiba. A hadügyminiszter rendeletet adott ki a katonai ügyosztályoknak és ezredparancsnokságoknak, hogy az idén csak azokat a tartalékosokat hívják be, akiknek azonnal szükséges bevonulniok.

A soproni szőlő-, gyümölcs- és virágkiállítás. Amint említettük, a soproni kiállítás végrehajtó-bizottsága szőlő-, gyümölcs- és virágkiállítás rendezését is tervezi. A kiállítás ezen részének az irányítására a végrehajtó bizottság, mint megirtuk, felkérte Haller József, hercegi jószágkormányzót. Haller József a napokban értesítette a kiállítás elnökségét, hogy szívesen bocsátja tapasztalatait a bizottság rendelkezésére és husvét után Sopronba jön és részt vesz az ez ügyben tartandó értekezleten.

Bejelentés határidejének meghosszabítása a soproni kiállításra. Arra való tekintettel, hogy a kiállítás iránti érdeklődés mindinkább fokozódik s a kiállítók száma egyre nagyobb lesz, a végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy a kiállításra való jelentkezést április végéig meghosszabítja.

Gyermekmenhely-telep Tapolczán. A szombathelyi m. kir. állami gyermekmenhely Tapolczán telepet létesít. Tartási díj havonként 0—1 éves korig 14 korona, 1—2 éves korig 10 korona, 2—7 éves korig 8 korona, 7—15 éves korig 10 kor. Felhívának azok, akik tápanyául gyermeket elfogadni hajlandók, hogy Tapolcza község I. jegyzőjénél jelentkezzenek. A tápanyák Szombathelyre és vissza ingyenes vasúti kedvezményben részesülnek.

A felekezeti tanítók fizetésrendezése. A közigazgatási tisztviselők fizetésrendezése alkalmával ígéretet tett a miniszter elnök, hogy ezzel egyidejűleg a felekezeti tanítók fizetését az állami tanítók fizetéséhez hasonlóan rendezni fogja, hisz nagyon is méltányos, mert hasonló képesítéssel ugyanegy munkát végez mindkettő. A közigazgatási tisztviselők fizetésrendezése már-már életbe lép, de említés sem történik a felekezeti tanítókról, miért is országszerte megindult a felekezeti tanítók körében a mozgalom. Így legujabban az ország legnépesebb tanítótestülete a délmagyarországi tanító-egyesület egy kérvényt adott be a képviselőházhoz, a nem állami tanítók fizetésrendezése ügyében. Szép és okos cselekedet, csak kövessék mindenütt, ahol a tanítók tömegesen megnyilatkozhatnak. Hisz az ország leghatalmasabb testülete, amely összetartással győzelmet is fog aratni.

Időjárás. Az elmúlt hét időjárása igen változó volt. Hétfőn és kedden szép meleg napokban volt részünk Szerdán és csütörtökön pedig erős északi széllel annyi esőnk volt, ami igen nagy sitkaság, hogy a tapolczai csapadékmérő állomás 31 millimétert mért. Pénteken ismét kiderült az idő. Reméljük, hogy husvét ünnepén ismét derült időben lesz részünk.

Nagy tűz a keszthelyi templomban. Mint Keszthelyről értesülünk március hó 31-én este a kántor a templomban ének próbát tartott melynek végeztével, még ki nem derített mulasztásból, a gyertyák égve maradtak, a mitől a harmonium és ettől a drága szép orgona is tüzet fogott és mindkettő, minthogy kellő levegőt a tűz nem kapott, lassu, kor-

mozó égéssel teljesen elhamvadt, vastag korom réteggel fedve az egész templom belsejét, tönkre tevén a drága olajfestményeket és falfestményeket. A tüzet csak akkor vették észre, midőn reggel a szolga a templomot kinyitotta. A levegőtől a lappangó tűz ezután lángra lobbant, elpusztítva a korus összes butorait. A kár mintegy 80 ezer korona.

A sorozás. Négy napon át hangosak voltak az utcák. Sorozás volt. Fölpántlikázott nemzeti színű kokárdás legények, ifju emberek hol vidáman, hol elkeseredetten végignótázták az utcákat, nagyokat ittak, még nagyobbakat kurjongattak. Bánatos anya és és leány siratott el közülük sokat, kik megütötték a mértéket; nemsokára a komisz kenyeret eszik. Volt egy-két verekedés, bicskázás is, természetesen a tapolczaiak között. A sorozás szombaton, hétfőn, kedden és szerdán volt. Az állításkötelesek száma a tapolczai járásból 1036, kik közül a sorozó-bizottság előtt megjelentek közül besoroztak 182 ifjut. A Tapolczáról sorozás alá került 127 ifjúk közül a közös hadseregbe 24-et a honvédséghez 3 at soroztak be. Tapolczáról elég szép eredmény, de nagyon üdvös is azokra nézve, kik csak itthon mertek legénykedni, a katonai fegyelem bizonyára hasznukra fog lenni. Az állításkötelesek között sok volt a törvénytelen és törvényesen elmaradtak száma.

Felvétel a katonai iskolába. A m. kir. honvédelmi miniszter az 1904/905. tanévre a katonai reáliskolákba s a két katonai akadémiába kiírta a pályázatot. Az összes (fizetéses, egész és féldíjmentes) betöltendő helyek száma 420. A katonai alreáliskolák első osztályába 210, a második, harmadik, és negyedik osztályokba összesen 65, a bécs-ujhelyi és bécsi akadémiákba 100 növendéket vesznek fel. A közelebbi feltételek a m. kir. honvédelmi miniszter 17091/904. számú rendeletéből s a „Rendelési Közlöny” 1900 évi folyamának 6-ik számából tudhatók meg. Reánk magyarokra nézve különösen fontos, hogy a miniszter a pályázati hirdetésben külön hangsúlyozza, miszerint a tannyelv a Magyarország területén fekvő összes katonai iskolákban már ezen tanévben magyar és német lesz, tehát a magyar ifjak előmenetelét nyelvi nehézségek nem fogják akadályozni.

A botbüntetés visszaállítása Dániában. A nálunk mindennapos utcai rendetlenkedések, szemtelen, garázda viselkedések önkéntelen is eszünkbe juttatják Dánia ama most már törvényerőre emelt intézkedését, hogy épen az említett viselkedések meggátlása céljából a botbüntetést visszaállították. Pedig talán alkalmasabb helység ott sincs az országban, mint sajnos épen Tapolcza, hol a botbüntetés behozatala még gátat tudna vetni a gazfickók rendetlenkedésének.

Szőlő és borkiállítás. Széchenyi Emil gróf Sopronvármegye főispánjának védnöksége alatt álló Sopron-kamarakerületi ipar-és képzőművészeti kiállítással kapcsolatos, Bauer Ottó sopronmegyei nagybirtokos szakszerű rendezése alapján tervezett szőlő-, gyümölcs-, konyhakertészeti-, virág- és borkiállítás különösen ez utóbbinak a kamarakerület borvidékei szerint szándékolt létesítése alkalmából ez uton is felhívának a zalamegyei, balatonmelléki, badacsonyi bortermelők, hogy ezen a kiállításon való részvétőket, amely borkóstoló csarnokkal egybekötött szőlőkiállításban és hamisítatlan borok kímérésében álland, tekintve a borkóstoló csarnoknak csak nagyon korlátolt számát, egyenkénti vagy többek együttes kiállítására a kiállítás végrehajtó-bizottságával mielőbb tudatni sziveskedjenek.

Hangtalan puska. Nem lehet még tudni, hogy a hadiszerek történetében milyen fontosságu találmány lesz a hangtalan puska. Egy magyar ember ugyanis feltalált egy zajtalanul lövő fegyvert, amely a próbákon állítólag bevált. — Dubai Berka [Sándor, a kassai cs. és királyi gyalogezred önkéntese, durranás nélküli fegyvert szerkesztett s a parancsnokság kirendeltsége előtt megejtett próbáknál a löveg hang nélkül hagyta el a csövet.

A „Kert” Mautner Ödön szerkesztésével

megjelenő, a kertészet összes ágait magában foglaló kertészeti szaklap 7. száma az alábbi tanulságos tartalommal bír. Adámszky József: A veteményezésről. Szücsy József: A tők hajtása melegágyban. Uhlárik Sándor: Kései hóvihar, fagy és virágzó fák. Zelles Aladár: Barack-kulturánk VII. Prunus pendula Maxim Prunus tribola Lindl. fl. pleno hort. Prunus Pseudo-Cerasus Lindl. f. Watereri hort. Igali Svetozár: A szagos bükköny művelése. Hoz ezenkívül szakhíreket, apró szakközleményeket. A „Kert” előfizetési ára egész évre 10 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizethető a „Kert” kiadóhivatalában Budapest, VII. Rottenbiller-u. 33.

Agyonütötte a testvérét. Kain bűnére vetemedett Kovács Imre sáskai lakos, fuvaros. F. hó 30-án nevezett gyilkos, József és János testvérével, kik szintén sáskai lakosok és akikkel együtt dolgozott a b.-tomaji bazaltbányában, egy pohár borra tértek be a badacsonytomaji korcsmába, ahol oly heves szóváltásba keveredtek a testvérek, hogy Kovács Imre felindulásában úgy fejbe sújtotta testvérét Józsefet, hogy rövid szenvedés után meghalt. A gyilkos maga jelentkezett a tapolczai szolgabírói hivatalba, ahol kihallgatása után letartóztatták.

Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magiszükségletét Mautner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 266 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különben érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonságok egész sorozatát is tartalmazza.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézag pótló, áldásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap” Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknél nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely **azonnal** hírt ad az országban megüresedett összes állásokról. ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, miáltal már igen sokan jutottak jó álláshoz. **Szolgálatot tesz az alkalmazásadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közze tesz.** Ezért állást nyerni legbiztosabban ezen lap útján lehet. Közöltetnek a hivatalos pályázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalsszolgái, pénzügyi, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házassulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút, 18. Képviselők **fiókiadóhivatalok** vezetésére minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „HÁZASULANDÓK LAPJA” útján. Ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományú nőktől, tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik. az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 72-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1903. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1903. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 656.787.581 korona és 31 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 28.731.705 kor. 08 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 14.002.386 korona 03 fillérrel 174.192.235 korona 16 fillérre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörésselopás elleni és tűkör-üveg biztosítást a díj

bevétel 12.989.614.539 korona biztosítási összeg után 21.276.945 korona 70 fillér volt, miből 8.716.810 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 12.560.135 korona 33 fillérre rugott mely összegből 8.669.907 korona 26 fillér mint díjtartalék, minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé válló díjkötelezvények összege 86.523.237 korona 41 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.720.916 korona 60 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.161.348 korona 49 fillérre rugott. Kárkört a társaság 1903-ban 26.688.093 korona 21 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 768.682.165 korona és 96 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 23.555.036 korona 95 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3.720.624 korona 17 fill. külön tartalékkal együtt 16 millió 778.952 korona 01 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és a 378.042 korona 47 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll még egy 938.042-47 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 208.632.918 korona 73 fillérről 227.329.923 korona 25 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 35.297.680 K. 66 f., 2. életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 19.464.641 K. 25 f., 3. letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 723.807 K. 13 f., 4. értékpapírok 157.833.474 K. 11 f., 5. tárcaváltók 1.008.628 K. 72 f., 6. A részvényesek biztosított adósszelei 7.350.000 K., 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5.651.691 K. 38 f. Összesen: 227.329.923 korona 25 fillér. Ezen értékekből 45 millió korona magyar értékekre esik.

C S A R N O K.

A kéz egészségszerű ápolása.

A kéz, testünk e csodálatos és művészi alkotású része, amely sokoldalú munkássága következtében inkább, mint minden más hozzájárult az embert a természetben elfoglalt magas állására emelni, a legkülönbözőbb veszélyeknek van kitéve, a melyek ellen azt lehetőleg megvédeni kötelességünk.

Legelső gondunk legyen kezünket mindenkor tisztán tartani. Ez sokkal szükségesebb, mint azt az első pillanatra gondolnók. Rendszer azt hisszük, hogy kezünknek egyszerűen való megmosása már elég. Ez teljesen hamis elv. Nemesak reggel, a mikor felkelünk és este mielőtt lefekszünk kell kezünket alaposan megmosni, hanem kell, hogy ezt mindenkor megtegyük, valahányszor oly munkát végeztünk, amely után kezünk bepíszkolódhatott.

A kéz legcsekélyebb megsértése vagy jelentéktelen megkarcolása elegendő a legrosszabb következmények előidézésére. Mielőtt a baktériumok kedvező talajra akadnak továbbfejlesztésükre, kiméletlenül végzik testünkön az aknamunkát. Daganattal és lázas tünetekkel járó erős gyulladásokat idézhetnek elő, továbbá általános vérmérgezést, a mi még életünket is veszélyeztetheti. Ez irányban különösen háziasszonyaink meg a szakácsnők vannak a legkülönbözőbb veszélyeknek kitéve. Például a hussal való érintkezés, mely ha a rothadás még csak kezdetleges stádiumában van is, végzetessé válhat a kezelőnőre nézve.

Mind-e veszélyek ellen csakis a kéz alapos megmosása szappannal és kefével s annak leöblítése karbolos vízzel óvhat meg némi bizonyossággal.

A kéz tisztántartásán kívül még a keztyű

is felemlítendő mint hygieniai eszköz. Különösen akkor tesz jó szolgálatot, ha bőrbántalmak ellen akarunk védekezni.

Gyakran a hideg, különösen oly egyének-nél, kik gyöngék és vérszegények, azért is kellemtlenül hat, mert annak behatása alatt fagydagánatok keletkeznek. Az is megtörténik, hogy az ily dagánatok közepében seb keletkezik a mely nagy nehezen gyógyul. Az ilyen fagydagánatok támadásának kiküldése céljából kell téli időn át keztyűt viselnünk. Természetes, hogy azért a test általános állapota, a gyöngeség és vérszegénység megfelelő kezelést kíván. A keztyű akkor is jó szolgálatot tesz, ha kezünk bőre könnyen lesz érdes. Ily esetben be kell keztyűnket dörzsölni glicerinrel vagy linolinnal, azután pedig keztyűt kell keztyűnkre huznunk. Ez eljárás mellett rendszeren csakhamar javulás és gyors gyógyulás mutatkozik.

A mondottakból látjuk, hogy a kéz ápolásához általánosságban elegendő víz, szappan, kefé és keztyű. Van ugyan még elég oly foglalkozás, a melyek mellett kezünk számára egyéb ovóintézkedések alkalmazása is szükségesnek mutatkozik, de legfontosabb és legelső határozottan a tisztántartás, mert e nélkül semmi esetre sem érünk célt. Ha azt akarjuk, hogy a kéz áldására legyen az embernek, hogy mindenkor teljesítse hivatásszerű feladatait, úgy legfőbb gondot fordítsunk annak tisztántartására. Egészségügyi tekintetben ez még sokkal fontosabb, mint esztétikai szempontokból.

Anyakönyvi kivonat

március hónapról.

Születés: Pálffy Fülöp és Nagy Mária fia Jenő r. k. Ihász Pál és Szalay Anna leánya Terézia r. k. Fodor István és Benedek Anna fia Lajos r. k. Galambos János és Buday Erzsébet leánya Margit r. k. Nagy István és Mayer Roza leánya Rózsa r. k. Török Ferenc és Merse Erzsébet leánya Anna r. k. Piros Ignác és Nyároni Anna leánya Anna r. k. Horváth Pál és Pintér Mária leánya Rózsa r. k. Burján Imre és Gámper Mária fia István r. k. Várnay Tamás és Huber Rozália leánya hallva született. Dér Dávid és Merác Mária fia Lukács r. k. Halák János és Mayer Anna leánya Margit r. k. Márkus István és Soós Francziska leánya Mária r. k. Kvintovics János és Heinrich Erzsébet fia József r. k. Cser György és Mester Karolin leánya Anna r. k.

Halálozás: Bokros Sándorne sz. Vidosa Anna 68 éves r. k. Klein Adolf borügynök 66 éves izr. Szollár János napszámos 65 éves r. k. Bencze Gyula 2 hónapos r. k. Bertalan Ferenc 23 hónapos r. k. özv. Schlesinger Salamonné sz. Schlesinger Mária 96 éves izr. Böhm Ignác koldus 76 éves izr. Francsics Anna 2 éves r. k. Barabás István sz. Tibola Roza 70 éves r. k.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsfák metszése.

A gyümölcsfák helytelen metszése, vagy a szükségelt metszés elhanyagolása nagyban befolyásolja annak termőképességét és a gyümölcs minőségét. Akárhányszor megtörténik, hogy a legszebb gyümölcsfajtávan, mely szép koronával és kellő gyökézzel bír, sőt jól lett elültetve, később a helytelen, vagy elhanyagolt metszés következtében termést egyáltalán nem, vagy kicsiny, korcs gyümölcsöt hoz. Sok gyümölcsfajtajdonos panaszát hallhatjuk, hogy gyümölcsfáik tenyésznek, növekednek, de termést keveset, vagy egyáltalán nem hoznak. Igaz ugyan, hogy a terméketlenséget sok esetben egyéb körülmények is okozhatják, de legtöbbször épen a helytelen, vagy elhanyagolt metszés az oka. Hogy pedig ezen munkával teljesen tisztában legyünk, vegyünk fel oly példát, mely a faiskolából kikerült és elültetett gyümölcsfa metszésével kezdődik.

Állandó helyére kiültetett gyümölcsfa koronájának nye: ési vagy metszési időtartama csak 4-6 évre (míg a gyümölcsfa termőre indul) terjed ki; ezen időn túl csakis a ritkítási (tisztogatási) munkálatoknak vettettek alá

A nyelés lehet rövid, vagy hosszú. Rövid metszés az, midőn az ágaknak harmadát, felét vagy több részét metszük el, amiből a rügyeknek erős faképző kifejlődését érjük el. Hosszu nyelés az, ha az ágaknak csak a hegyét nyírjuk le, ami által gyümölcsbimbók képződnek.

A metszés szükséges a fatermesztés erősítése, a faágak egymásközi helyes arányainak elérése, a gyümölcsbimbók fokozása és bizonyos alak képzése miatt. Ha a metszés a faképződés miatt történik, ez esetben az ágak mindig felénél rövidebbre vágatnak vissza; ezt *fárametszésnek* nevezzük.

A termés fokozására irányzott metszést oly kifejtett fákknál vesszük igénybe, melyeknek kívánt alakja már meg van. Itt a hajtásnak csak egy harmada, vagyis hosszabbra vágatnak vissza s mivel ezzel a gyümölcsbimbók képződése segítették elő, ezt *gyümölcsmetszésnek* nevezzük. A fiatal fákknál a fárahajtás, az idősebbeknél, ha már a kívánt erősséget és alakot elértük, a gyümölcskötés céljából metszünk. A visszametszésre azt vehetjük zsinórmértékül, hogy egy tökéletesen kifejlesztett fát, keresztajtásokkal és rövid gyümölcsgalyakkal ellátott állapotban tartunk fenn. A rövid gyümölcsgalyakra metszett fák nedvkeringése, illetőleg a tápanyag ez által a rövid galyakra szoríthatnak vissza, ahol a termő rügy, termőnyárs keletkezik. Egyebekben a metszést a gyümölcsfa tenyészképessége is befolyásolja, amiért is az egyes gyümölcsfa fajták metszésére nézve tartunk szem előtt az alábbiakat. Alma és körtéfákknál a koronaágak nyelésénél mindig egy kétféle álló szem fölött történjen a metszés, a vezérhajtás annak erősségéhez mérten vagy felnyire, ha gyenge, egy harmadig vágjuk vissza egy jól kifejlesztett oldalszem fölött. Az így keletkezett hajtásokat a későbbi években mindig hosszabbra hagyva vágjuk vissza, a mint erősebb vagy gyengébb hajtásokkal van dolgunk. A cseresznye, meggy, kajszin barack és diófa a metszést nem szeretik, ezeknél csak inkább a ritkítás céljából metszünk. Az őszi barack metszésénél a kiültetéskor a hajtásokat 3-4 szemre visszavágjuk, a következő években minden hajtást felére visszavágva bő termést nyerünk.

A gyümölcsfát virágzás előtt, közben vagy kevéssel ezelőtt metszeni nem szabad mert az ilyen fák gyümölcsüket elrugják.

A fak későbbi metszése csak a ritkításra szorítkozik. A ritkításnál az ágakon levő gyümölcspecskéket vagy gyümölcsdárdákat levágunk nem szabad, mert a következő terméskor ezek fizetnek legjobban, ezeket csak úgy tarthatjuk állandóan a fán, ha az oldalhajtásokat 2-3 szemre visszavágjuk.

A ritkítás úgy mennyiségre, mint minőségre fokozza a termést, miért is, hogy a fa az ő tápnedvét haszontalan ágak növesére fel ne használja; a fák koronáit időnkint ritkítjuk, hogy az éltető nap a fa ágai közé hatolva annak gyümölcse általa nagyobbak, szebbek, jobbak és színesebbek lesznek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

STIGLITZ ÁRMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Ármin.

Nyers basthelyem

teljes ruhára 9 forint 60 krajczártól 43 forint 25 kr.-ig. Bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva, Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolcza, fútcza volt Hoffmann-féle házban.

190. szám/1904. vght.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1904. évi V. 102/3. sz. végzése következtében Csendes József ügyvéd által képviselt Balatonmelléki takarékpénztár javára Saáry Peterné diszeli lakos ellen 800 kor., s jár. erejeig 1904. évi március hó 9-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok és szarvasagancs nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai tek. kir. járásbíró 1904. évi V. 102/1. számú végzése folytán 800 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi november hó 30-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 101 kor. 91 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Diszelben alperes lakásán leendő esz-közlésére 1904. évi április hó 23-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsaron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1904. március 18.

Tininszky Antal,
kir. bírósági végrehajtó

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gonddal, angol nyelven és rafiás eljárással készített kitűnő minőségű vagyonilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

Csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak.

Minden nagy hangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamirozott, előhajtásos oltást messze felülmúlnak!

Chassellas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott elsőrendű LUGASGYŰJTEMÉNY ára:

- 1. Kisösszeállítás 15 dr. 5 kor.
- 2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a.) Borfajok

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökeres fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra
Ezer drb. . . . . 200 K.
Száz drb. . . . . 22 K.
Tíz drb. . . . . 2 K. 50 fill.

b.) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendők,
Ezer drb. . . . . 220-240 K.
Száz drb. . . . . 25-30 K.
Tíz drb. . . . . 3-5 K.

HAZAI SZŐLŐFAJOK! — FILOXERAMENTES Szőlőkirály (Delaware)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direktterő, melynek 25-26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szesztartalma bora igen jó, hasonló a szomorodni máslishos és madeirához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet elegendő ajánlani. A Delaware francia szigetéről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen perenospórának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltan nevezhetjük a **borok királyának, A jövő szőlészeti kincse** Mindenütt megterem egy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes, palas- és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megtöradott rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1-20 hiedegét is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinel fogva, — **megérdemli**, hogy kertjeinkben, barázdákon, kerítések és házaink fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken mint

Szőlőlugas tenyésztessek

100 drbból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 K.

BORKIRÁLY! MINTABOR 2 KORONA (DELAWARE)

Ripária portális telepek!

Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

palaczkokban, ugy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabb beszerezhető s kívánatra válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítás, vagy 1 korona utánvétel mellett mintabort küld:

Az érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint ORSZÁGOS HIRDETÉSI KALAUZ S z é k e l y h i d (Biharmegye).

Ne vegyen senki
hangszert

míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,

Király-utca 44 I. sz.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle

„Viktória”
tyukszem
kenőcsrel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve kapható feltalálónál.

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

TRIESZTI ÁLT. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10 sz.

A „Hírek” rovatában közöljük a TRIESZTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállitmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint bal-eset elleni biztosításokat az Első o. általános bal-eset ellen biztosító társaság számára.

A tapolczai főügynökség **Steiner Ferencz.**

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

könyv- és papir kereskedésemet.

Állandóan nagy raktár:

a legújabb irodalmi termékekből, ifjusági és diszművekből. Imakönyvek minden vallásfelekezett részére.

Író és rajzszerkek nagy választékban nyomtatvány-raktár, ügyvédek és körjegyzőségek részére.

Megrendelek: pecsétnyomokat és ruggyantabélyegzőket.

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZETEMBEN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb városok ilyenmü iparával.

L Ö W Y B.

könyv- és papirkereskedő, Tapolczán.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

== HATSCHÉK LAJOS SZAB. ==

Elpusztíthatlan, könnyű, tetszetős, olesó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek HATSCHÉK LAJOS Budapest, VI, Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

Értékesítsük a tapasztalatot!

Egy megrendelés után meggyőződik mindenki, hogy áraink mesés olesósága, és áruink minőségének kifogástalan volta, valamint

a leggazdagabb választék

legszebb ujdonságok gyapju-, mosó- és selyemszövetekben, kész női és uri-ruhák, kalapok s minden egyéb ruházati czikkek, szőnyegek, takarók, függönyök, vászon-áruk stb. stb. Mindezek a legolesőbbtől a legfinomabb minőségig a megbízhatónak elismert

Ludwig **ZWIEBACK** & Bruder

csász. és kir. udvari szállítóknál kaphatók

WIEN, VI/2. MARIAHILFERSTRASSE 111.

A monarchia egyedüli áruháza, mely példátlan olesó árai dacára 15 koronás megrendelésre portómentesen szállít!

Látványos mintagyűjtemény, — garantált — kitűnő gyapju. mosó selyemszövetekből, kívánatra ingyen, bérmentve.

Gyönyörű illusztrált divatlapok!!

6—20

Legjobb és legolesőbb

SZŐLŐTRÁGYA

a kőbányai szárított hizósertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!
számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállítónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

Rum, Cognac, Szilvorium,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag 1/8 sőt 1/4 részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett áruk. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Erzsébet királyné alap sorsjáték

Ó csász. és kir. Fensége FERENCZ FERDINÁND trónörökös védnöksége alatt.

Főnyeremény:

100.000

korona, továbbá 10.000, 5.000, 3000, 2000, 1500, 1000 kor. stb. stb. mindössze 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Huzás visszavonhatlanul

f. é. május 28-án

hatósági felügyelet mellett.

Kapható Tapolczán: FELISCH ANTAL urnál és Budapesten az igazgatóságnál. (V. Nador-u. 23.)

Tüzifa eladás.

- I. Bükkfa házhoz szállítva 33 kor.
- II. " " " 29 "
- I. Cserfa " " 32 "
- II. " " " 28 "

Égészséges, száraz, szép 100 m/m, I-ső osztályú bükkhasábfát korona 130.— II-ik " " korona 125.— szállít bérmentve a tapolczai vasútállomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Jorgo János

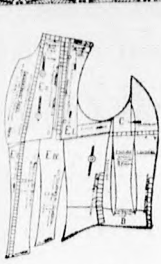
órás gyári raktár Wien III. 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részvétel teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezeséget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick. keltokban 36 órai járassal 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczellánc 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevemre és házászámra 75 B. pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,

fáradtság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Ez a készülék minden

testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,

Sopron.

4-52

Képviselek minden helységben kerestetnek.

Magyarazatot ingyen küldök

A szénkénevezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

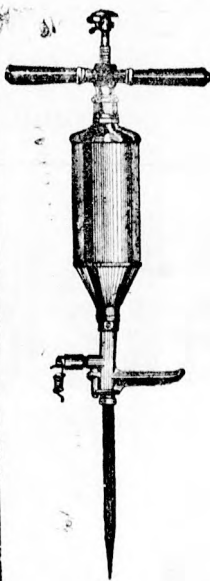
szénkénegefeszkendő az

„EGYSZERŰSÉG“

Kosinszky Viktor igazgató szabadalmazott szénkénegefeszkendője. KIZÁRÓLAGOS GYÁRTÁSA ES ELADÁSA:

SCHOTTOLA ERNŐ ezégnél
BUDAPESTEN, Andrassy-ut 2.

A szénkénegefeszkendők ellenőrzésére szolgáló mérő-henger ugyanitt kapható — Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bérmentve küldöm meg.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palaczk 5 korona 1/2 palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SATTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.